

Valtuustoaloite.

Mobiililaitteiden käytön rajoittaminen Kaustisen peruskouluissa myös välitunneilla lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi

Älylaitteet ovat tuoneet merkittäviä hyötyjä arkeen, mutta niiden käytöstä aiheutuu myös haittoja, erityisesti lapsille ja nuorille. Tutkimusten mukaan liiallinen ruutuaika voi häiritä lasten aivojen kehitystä, heikentää fyysistä kuntoa ja lisätä mielenterveysongelmia. Älypuhelinien käyttö koulupäivän aikana vie aikaa liikkumiselta ja kasvokkain tapahtuvalta vuorovaikutukselta, jotka ovat keskeisiä lapsen kehitykselle. Lapset ja nuoret ovat erityisen alttiita älylaitteiden aiheuttamille haittavaikutuksille.

1.8.2025 voimaan tuleva laki puhelinien ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoittamisesta oppitunneilla mahdollistaa sen, että koulut voivat järjestyssäännöissään kieltää mobiililaitteiden käytön myös koko koulupäivän ajaksi. Opetushallitus suosittelee, että puhelinien käyttö kielletään erityisesti välitunneilla, siirtymissä ja ruokailun aikana, jotta voidaan edistää turvallista oppimisympäristöä, keskittymistä, liikunnallisuutta ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Myös opettajat sekä lasten vanhemmat ja huoltajat toivovat lisää työrauhaa kouluihin. Suomen vanhempainliiton alkuvuodesta 2025 toteuttaman Vanhempien barometri -kyselyn mukaan 11 000 kyselyyn vastanneesta vanhemmasta 75 % oli sitä mieltä, että älypuhelinien käyttöä koulupäivän aikana tulisi säädellä nykyistä tiukemmin. Barometrin mukaan vanhemmat toivoivat rajoituksia älypuhelinien käyttöön myös välitunneille. Vanhemmat pitivät tärkeänä, että lapset ja nuoret oppivat sosiaalisia taitoja ja liikkuvat välitunneilla. Myös puhelinien käyttöön liittyvä kiusaaminen nostettiin esille varsinkin alakouluikäisten lasten huoltajien vastauksissa.

Me allekirjoittaneet haluamme edistää lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia, oppimista ja sosiaalista kehitystä digiviiisuuden hengessä, ja esitämme, että Kaustisen peruskoulujen järjestyssäännöissä määritellään mobiililaitteiden käytön rajoitukset siten, että niiden käyttö kielletään koulupäivän ajaksi (pois lukien välttämätön opetuskäyttö, terveydellisistä tms. syistä johtuva käyttö ja yhteydenpito huoltajaan).

Ehdotamme, että

1. Laatii ja ottaa käyttöön koulujen järjestyssäännöt, jotka rajoittavat älypuhelinien käyttöä koko koulupäivän aikana, mukaan lukien välitunnit, siirtymät ja ruokailu.
2. Tukee kouluja ja opettajia selkeiden käytäntöjen ja viestinnän avulla, jotta sääntöjen toimeenpano on johdonmukaista ja ymmärrettävää kaikille osapuolille.
3. Tiedottaa ja viestii linjauksesta vanhemmille ja mahdollistaa sujuvan yhteistyön kotien ja koulun välillä.

4. Seuraa ja arvioi toimenpiteiden vaikutuksia oppilaiden hyvinvointiin, oppimiseen ja kouluilmapiiriin.

Kaustinen 10.6.2025

Sami Mäkelä

Tero Peltoniemi

Tina Sulkakoski